

ป ระ พ ฤ ตี ธิ ร ร ม คื อ เ รื่ อ ง ส ำ ค ัญ ข อ ง จี วิ ต

ชีวิตถูกชรรณำเข้าไปใกล้ความมีอายุสั้น ผู้ที่ถูกชรรณำ
ไปใกล้แล้ว ย่อมไม่มีที่ต้านทาน เมื่อบุคคลเล็งเห็นภัยในความ
ตายนี้ ควรทำบุญทั้งหลายอันนำความสุขมาให้ ความสำรวม
ทางกาย ทางวาจา และทางใจ ในโลกนี้ ย่อมเป็นไปเพื่อ
ความสุขแก่ผู้ที่ละโลกนี้ไปแล้ว ผู้ซึ่งสร้างสมบุญไว้แต่เมื่อยัง
มีชีวิตอยู่

ประพฤติธรรม คือเรื่องสำคัญของชีวิต

๓๕๐

สรรพสัตว์และสรรพสิ่งทั้งหลายในโลกนี้ ล้วนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เหมือนดอกไม้ ซึ่งเราเคยเห็นมันเป็นต้นเล็กๆ ไม่นานก็เจริญเติบโตขึ้น แตกใบแผ่กิ่งก้านสาขา ผลิดอกออกผลให้ความสดชื่นแก่ทุกชีวิต แต่ไม่นานดอกไม้ที่ดูสวยสดงดงามนั้น ล้วนเหี่ยวแห้งร่วงโรยไปตามกาลเวลา สังขารร่างกายของเราก็เช่นเดียวกัน ความแก่ ความเจ็บ ความตายได้คืบคลานเข้ามาในชีวิตเรา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทุกอนูวินาที โดยที่ตัวเราก็กังเริดไม่ออก เมื่อเวลาผ่านไป ๑๐ ปี ๒๐ ปี ๖๐ ปี จึงรู้ว่าเราแก่ลงทุกขณะ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ต่อเนื่องกันไปสู่ความเสื่อมสลาย ดังนั้นเราจึงไม่ควรประมาทในชีวิต ควรให้ชีวิตผ่านไปด้วยการฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง ให้เข้าถึงพระรัตนตรัยในตัวให้ได้ เราจะได้เข้าถึงความสุขที่แท้จริง

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ปฐมชนสูตร ความว่า

“ชีวิตถูกขรณำเข้าไปใกล้ความมียุสสัน ผู้ที่ถูกขรณำเข้าไปใกล้แล้ว ย่อมไม่มีที่ต้านทาน เมื่อบุคคลเล็งเห็นภัยในความตายนี้ ควรทำบุญทั้งหลายอันนำความสุขมาให้ ความสำรวมทางกาย ทางวาจา และทางใจ ในโลกนี้ ย่อมเป็นไปเพื่อความสุขแก่ผู้ที่ละโลกนี้ไปแล้ว ผู้ซึ่งสร้างสมบุญไว้แต่เมื่อยังมีชีวิตอยู่”

ประเพณีธรรม คือ เรื่องสำคัญของชีวิต

๓๕๑

ปัจจุบันพวกเราคงจะสังเกตได้ว่า อายุมนุษย์ลดน้อยถอยลงไปทุกๆ วัน จากสมัยก่อนที่มนุษย์เคยมีอายุยืนยาวนาน สุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง แต่ในสมัยนี้อายุจะสั้นตายเร็วกว่าปกติ ร่างกายก็ไม่ค่อยแข็งแรง ต้องเสียเวลาในการดูแลรักษาขั้น ๕ นี่ตลอดเวลา สมกับพุทธพยากรณ์ที่ว่า ทุกๆ ๑๐๐ ปี หลังพุทธปรินิพพาน อายุของมนุษย์จะลดลง ๑ ปี ซึ่งหมายถึงจากที่เคยมีอายุยืนยาวถึง ๑๐๐ ปี ก็จะเหลือ ๙๙ ปี และลดลงเรื่อยๆ เหลือเพียง ๙๐ ปี ๘๐ ปี และขณะนี้ปี พ.ศ.๒๕๔๔ อายุของมนุษย์โลกโดยเฉลี่ยประมาณ ๗๕ ปี แต่ส่วนใหญ่ก็อยู่ไม่ถึงกัน เพราะถูโรค คือ ความแก่ ความเจ็บไข้รุมเร้าเป็นประจำ

ต่อไปอายุมนุษย์จะลดลงไปเรื่อยๆ จากเกณฑ์อายุมาตรฐาน ๗๕ จะเหลือเพียง ๗๐ ๕๐ ๓๐ ๒๐ ลดลงไปเรื่อยๆ เหลือเพียง ๑๐ ปี เมื่ออายุมนุษย์ลดลงไปจนเหลือ ๑๐ ปี เด็กชายเด็กหญิงเมื่อมีอายุเพียง ๕ ปี ก็สามารถแต่งงานกันได้แล้ว ในสมัยนั้น รสของเนยใส เนยข้น น้ำมัน น้ำผึ้ง น้ำอ้อย และเกลือ จะอันตรายไปหมด เหลือเพียงหยู้ากับแก้ ที่จะเป็นอาหารอย่างดี ที่เป็นเช่นนั้นเพราะมนุษย์ไม่ได้ประกอบกุศลกรรม ๑๐ ประการ เมื่อหันมองไปรอบทิศ ไม่มีกัลยาณมิตรผู้ชี้หนทาง สวรรค์นิพพานแม้เพียงคนเดียว มีแต่ผู้ที่ประกอบบาปอกุศล

ประเพณีธรรม คือเรื่องสำคัญของชีวิต

๓๕๒

ลูกไม่ปฏิบัติชอบในมารดาบิดา ไม่ประพฤติอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่
ในตระกูล ทุกคนไม่มีจิตเคารพยำเกรงว่า นี่แม่ นี่น้ำ นี่ภรรยา
มนุษย์โลกจะสมสู่ปะปนกันไปหมด เหมือนสัตว์เดียรฉานที่
สมสู่กันโดยไม่มีความละอาย

เมื่อประกอบอกุศลกรรมมากเข้า แต่ละคนจะเกิดความ
อาฆาตพยาบาท คิดร้ายต่อกันและกัน มารดากับบุตรก็ดี บุตร
กับมารดาก็ดี พี่ชายกับน้องหญิงก็ดี ต่างเกิดความอาฆาตพยาบาท
คิดร้ายหมายจะฆ่ากันเอง เมื่อต่างคนต่างหมายใจจะเข่นฆ่าคนอื่น
สงครามนองเลือดจึงเกิดขึ้น สมัยนั้น สัตถันตรกัปจะเกิดขึ้น
๗ วัน คือ พวกมนุษย์จะสำคัญกันและกันว่า เป็นเนื้อ ศัสตรา-
อาวุธจะปรากฏขึ้นมาอยู่ในมือของพวกมนุษย์เองโดยอัตโนมัติ
เมื่อทุกคนมีอาวุธ在手 ก็จะเข่นฆ่ากันเองเพราะสำคัญว่า นี่คือ
เนื้อ

ส่วนพวกมนุษย์ที่ไม่อยากฆ่าใคร และไม่ยากให้ใครมาฆ่า
จะพากันหลบหลีกเข้าป่า ซ่อนตัวอยู่ตามสมุทมนมไม้บ้าง อยู่
ตามเกาะ ตามซอกเขาบ้าง โดยมีผลหมากรากไม้ในป่าเป็นอาหาร
มนุษย์เหล่านั้นจะพากันหลบซ่อนตัวอยู่ ๗ วัน ครั้นล่วง ๗ วัน
จึงพากันออกจากป่า เมื่อมาเจอกันก็ดีอกดีใจ จึงปรึกษากันว่า
เราถึงความสิ้นญาติอย่างใหญ่ถึงปานนี้ เพราะสมათานธรรมที่

ประเพณีธรรม คือ เรื่องสำคัญของชีวิต

๓๕๓

เป็นอนุศล ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เราควรงดเว้นปาณาติบาต

เมื่อทุกคนประกอบกุศลกรรมพร้อมกัน ทำให้อายุ
วรรณะเจริญขึ้นๆ เมื่อเจริญด้วยอายุวรรณะอย่างนั้นแล้ว ลูก
ของผู้ที่มีอายุ ๑๐ ปี ก็จะมีอายุยืนยาวถึง ๒๐ ปี ต่อมาเมื่อเห็น
ว่าเพียงแค่ว่าสมาทานกุศลกรรมบถ ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่เบียดเบียนกัน
อายุยังยืนยาวถึงเพียงนี้ ทุกคนจึงตกลงกันว่า จะสมาทานกุศล-
ธรรมให้ยิ่งๆ ขึ้นไป ด้วยการเว้นจากอกุศลนาทาน เว้นจาก
กาเมสุมิฉฉาจาร เว้นจากพุดเท็จ ล่อเสียด คำหยาบ เพ้อเจ้อ
และละระอวิชฌา พยาบาท ละชาดจากมิฉฉาภิฏฐิ

จากนั้น ต่างพากันประพฤติปฏิบัติชอบในมารดาบิดา
ทำนุบำรุงสมณพราหมณ์ ประพฤติตนอ่อนน้อมต่อท่านผู้ใหญ่ใน
ตระกูล เมื่อกุศลกรรมบถอยู่ในใจของทุกคน ทำให้อายุชั้ย
ยืนยาวขึ้นไปอีก จาก ๒๐ ปี กลายเป็น ๔๐ ปี ๘๐ ปี ๑๖๐ ปี ๓๒๐
ปี ผิวพรรณวรรณะก็เปล่งปลั่งผ่องใสขึ้นไปเรื่อยๆ ร่างกายแข็งแรง
ไม่เจ็บ ไม่ป่วย ไม่ไข้ ทำให้อายุชั้ยยืนยาวขึ้นไปจนถึง ๒,๐๐๐
ปี ลูกของคนผู้มีอายุ ๒,๐๐๐ ปี ก็จะมีอายุเจริญขึ้นถึง ๔,๐๐๐ ปี
จาก ๔,๐๐๐ ปี เป็น ๘,๐๐๐ ปี สมัยนั้นฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล
อากาศแจ่มใส ไม่ร้อนเกินไป ไม่หนาวเกินไป ข้าวปลาอาหารมี
บริบูรณ์ มนุษย์ไม่รบราฆ่าฟันกัน

ประพตติธรรม คือเรื่องสำคัญของชีวิต

๓๕๔

เมื่อมนุษย์รักษาศีลบริสุทธิ์ สภาพแวดล้อมรอบตัวย่อมบริสุทธิ์ตามไปด้วย ทำให้มีอายุยืนยาวเพิ่มขึ้นถึง ๘๐,๐๐๐ ปี เมื่อนั้นเด็กหญิงมีอายุอย่างน้อย ๕๐๐ ปี จึงจะสมควรมีสามีได้ มนุษย์ในสมัยนั้นไม่เจ็บ ไม่ป่วย ไม่ไข้ แต่มีอาพาธอยู่ ๓ อย่าง ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติของพวกเขา คือ อยากกิน กับไม่ยากกิน และความแก่ชราที่เกิดขึ้น นี่คืออาพาธของมนุษย์สมัยนั้น และกว่าจะรู้ว่าตนเองแก่ตัวลงแล้ว ต่อเมื่อมีอายุล่วงเข้า ๖๐,๐๐๐ หรือ ๗๐,๐๐๐ ปีไปแล้ว คือเกิดจนกระทั่งลิ้มแก้ลิ้มเจ็บกันทีเดียว เพราะเขาอายุยืนกันมาก

ด้วยความที่ดิน ฟ้า อากาศสะอาดบริสุทธิ์ประดุจเทพนคร ทำให้มนุษย์มีอายุชั้ยยืนยาวขึ้นไปเรื่อยๆ จนอายุชั้ยยาวถึง ๑๐๐,๐๐๐ ปี และยาวนานจนถึงอสงไขยปีซึ่งถือว่าเป็นช่วงกำหนดอายุของมนุษย์ชาวชมพูทวีปที่ยาวนานที่สุด ยาวกว่าอายุชั้ยของมนุษย์ทั้ง ๓ ทวีป แต่ครั้นอายุสิ้นก็จะสั้นกว่าทวีปอื่นๆ เหมือนกัน จากนั้นอายุชั้ยของมนุษย์ก็จะถอยกลับลงมาใหม่ มาหยุดอยู่ระหว่าง ๘๐,๐๐๐ ปี

*สมัยนั้นเมืองพาราณสีจะเป็นราชธานี ชื่อว่า เกตุมดี ในชมพูทวีปนี้จะมีเมือง ๘๔,๐๐๐ เมือง มีเกตุมดีเป็นราชธานี

ประเพณีธรรม คือ เรื่องสำคัญของชีวิต

๓๕

พระเจ้าจักรพรรดิพระนามว่า สังขะทรงอุบัติขึ้น พระองค์เป็นผู้ทรงธรรม เป็นใหญ่ในแผ่นดิน มีมหาสมุทรทั้งสี่เป็นขอบเขต มีราชอาณาจักรมั่นคงสมบูรณ์ด้วยแก้ว ๗ ประการ คือ จักรแก้ว ช้างแก้ว ม้าแก้ว แก้วมณี นางแก้ว คฤหบดีแก้ว และปริณายกแก้ว พระราชบุตรของพระองค์มีกว่าพัน ล้วนกล้าหาญ มีรูปทรงสมเป็นวีรกษัตริย์ สามารถย่ำยีเสนาของข้าศึกได้ พระองค์ทรงชนะโดยธรรม มีต้องใช้อาญา มีต้องใช้คัสตรา ทำให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุขประดุจบนสรวงสวรรค์

ในยุคนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า เมตไตรย ผู้มีบารมีแก่อุปโลก จักเสด็จอุบัติขึ้นในโลก พระองค์เป็นพระอรหันต์ ตรัสรู้เองโดยชอบ พระองค์จะทรงทำโลกนี้พร้อมเทวโลก พรหมโลกให้สว่างไสวด้วยแสงแห่งธรรม และทรงสอนหมู่สัตว์ พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ เทวดา และมนุษย์ให้ตรัสรู้ตาม

พระพุทธองค์จะทรงแสดงธรรมงดงามในเบื้องต้น ท่ามกลาง และในที่สุด ประกาศพรหมจรรย์ พร้อมทั้งอรรถและพยัญชนะ บริสุทธิ์บริบูรณ์ ส่วนพระเจ้าสังขะจอมจักรพรรดิ ทรงมีกุศลจิตศรัทธาในพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงทรงสละทรัพย์สมบัติส่วนพระองค์บำเพ็ญมหาทานแด่สมณพราหมณ์ คนกำพร้า คนเดินทาง ทรงบำเพ็ญมหาทานอยู่ ๗ วัน จากนั้นทรงสละ

ประพฤติธรรม คือเรื่องสำคัญของชีวิต

๓๕๖

ราชสมบัติ ทรงปลงพระเกศาและพระมัสสุ ทรงครองผ้ากาสา-
พลัตร์ เสด็จออกผนวชเป็นบรรพชิตในศาสนาของพระศรีอริย-
เมตไตรย เมื่อผนวชแล้วทรงตั้งพระทัยมั่นในการปรารภ
ความเพียร ในที่สุดพระองค์ทรงสมปรารถนา ได้บรรลุธรรมเป็น
พระอรหันต์

นี่คือยุคสมัยของผู้มีบุญ เป็นยุคที่โลกธาตุสว่างไสวมาก
เป็นพิเศษ เพราะมนุษย์ทั้งโลกต่างรักษากุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ
ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักขโมย ไม่ประพฤติดินในกาม ไม่พูดเท็จ ไม่พูด
ส่อเสียด ไม่พูดคำหยาบ และไม่พูดเพ้อเจ้อ ทุกคนมีวาจาสัตย์
มีความไว้วางใจกันและกัน อีกทั้งไม่คิดโลภอยากได้สิ่งของของ
คนอื่น ไม่คิดพยาบาทปองร้ายคนอื่น และเป็นผู้เห็นชอบตาม
ทำนองคลองธรรม ทำให้ผู้มีบุญมีबारมีลงมากเกิดกันมาก นรก
ประหนึ่งว่าจะร้าง ส่วนบนสวรรค์จะหนาแน่นไปด้วยเหล่า
เทพบุตรเทพธิดา สำหรับผู้ที่ตั้งใจปฏิบัติตามคำสอน ต่าง
บรรลุธรรมหมดกิเลสเป็นพระอรหันต์ เข้าสู่อายตนิพพาน
กันมากมายนับไม่ถ้วน

เพราะฉะนั้น ให้รับรู้ว่ โลกของเรายังไม่ถึงกาลอวสาน
ภายในปีสองปีหรือร้อยปีนี้ โลกมีเสื่อมถอยลง และเจริญ
รุ่งเรืองขึ้นตามยุคสมัย อย่างไรก็ตามเราไม่ควรประมาท เพราะ

ประเพณีธรรม คือ เรื่องสำคัญของชีวิต

๓๕๓

เราไม่รู้ว่า อันตรายของชีวิตจะมาถึงตัวเมื่อไร ตั้งแต่เกิดมามีโอกาสลิ้มตามาดูโลกก็มีอันตรายรอบด้าน และอายุขัยในยุคลสมัยนี้ก็สั้นเหลือเกิน ใครมีอายุเกิน ๗๕ ปี นับเป็นโชคอันประเสริฐ สิ่งที่จะมาต่อเติมเพิ่มความมั่นใจในชีวิต ก่อนที่จะไม่มีโอกาสดำรงชีวิตอยู่บนโลกนี้อีกต่อไป คือ บุญกุศลนั่นเอง ดังนั้นให้ทุกคนหมั่นสั่งสมบุญบารมีให้เต็มที่ เพราะยุคนี้เป็นยุคของนักสร้างบารมีอย่างพวกเราที่เกิดมาเพื่อสร้างบารมี และอย่าลืมนั่งธรรมะกลั่นใจของเราให้ใสบริสุทธิ์เป็นประจำทุกวัน

